

Fyens Stifts Bispeembede

31-05-2014
Løbenr. 64856/14

Kirkeministeriet
Frederiksholmskanal 21

(Sendt pr. email til km@km.dk)

Høringssvar vedr. Betænkning 1544

Indledningsvis skal jeg bemærke, at de ændringer der er fremkommet i betænkningen i forhold til den foreløbige rapport er så betydelige, at jeg anser det for betænkeligt, at høringen ikke er længere end de ca. 2 måneder, der er givet. Den korte høringsfrist betyder blandt andet, at det kan være vanskeligt for menighedsråd at behandle og udtale sig om den digre betænkning på et menighedsrådsmøde.

Det anser jeg for betænkeligt i forhold til den sædvanlige demokratiske proces i Folkekirken.

Vedr. det af flertallet foreslåede Fællesudvalg – kan jeg ikke støtte flertallets indstilling.

Det samme gælder forslaget om at biskopperne lovfæstes som et bispekollegium og forslaget om at statens tilskud til folkekirken skal omlægges til et bloktilskud.

Derimod vil jeg foreslå at der nedsættes et økonomiudvalg med kompetence vedr. folkekirkens fælles økonomi.

Hvad angår folkekirkens 'indre anliggender' mener jeg, at den nuværende praksis med fordel kan lovfæstes, så det sikres at der sker en inddragelse af brede kredse af folkekirken gennem en åben og offentlig debat, høringer, ad hoc udvalg, ekspertudvalg mv.

Det vil jeg uddybe i det følgende, ligesom jeg vil kommentere nogle af de emneområder, der i øvrigt behandles i betænkningen.

a) økonomi

Jeg mener som nævnt, at det vil være fornuftigt at nedsætte et økonomiudvalg, som skal have kompetence vedr. folkekirkens fælles økonomi (fællesfonden).

Det kunne gøre beslutningsprocessen mere åben og gennemskuelig og demokratisk. I forlængelse af mit høringssvar af 25. 10. 2013 kan et økonomiudvalg efter min opfattelse nedsættes med udgangspunkt i det allerede eksisterende budgetsamråd for fællesfonden, dvs. med en repræsentant fra hvert stiftsråd. Økonomiudvalget tiltrædes dertil af 2 biskopper samt en repræsentant for henholdsvis provster og præster samt en observatør udpeget i fællesskab af kirkefunktionærernes faglige organisationer.

Jeg mener ikke at de frie folkekirkelige organisationer skal have sæde i et økonomiudvalg.

Det væsentlige bidrag til folkekirkens liv og vækst som sker gennem de frie folkekirkelige organisationer mener jeg bør komme i spil f.eks. ved jævnlige tilbagevendende folkekirketævner. Økonomiudvalgets kompetence skal afgrænses af retningslinier, sat af Kirkeministeren, som bl.a. skal omfatte antal af præstestillinger med et minimum på de nuværende 1892,8 årsværk samt rammer for landskirkeskattens og fællesfondens størrelse og udvikling.

Biskop Tine Lindhardt

Fyens Stift · Klíngenberg 2 · 5000 Odense C

Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk

www.fyensstift.dk

Fyens Stifts Bispeembede

Det kan også overvejes at få overordnede rammer for hvilke områder Fællesfonden kan anvendes til.

Da et økonomiudvalg får skatteudskrivningsret (landskirkeskatten), som kan få indflydelse på den lokale kirkeskat, bør der sikres et remtræk til de lokale kirker for at fastholde den lokale forankring. Det kan som nævnt ske ved at det er hvert stiftsråd der udpeger én repræsentant til økonomiudvalget. Desuden bør et økonomiudvalg forpligtes til at høre stiftsrådene i forbindelse med budgetudvidelse ligesom der bør være afrapporteringspligt til stiftsrådene – som med repræsentanter fra hvert provsti samt fra præster og provster i stiftet har kontakt til de lokale kirker.

b) indre anliggender

Allerede nu kan man af debatten se at der er et problem med at skelne mellem indre anliggender og fælles anliggender. Netop den manglende mulighed for at skelne gør mig betænkelig ved at et økonomiudvalg (eller et fællesudvalg) også skulle beskæftige sig med indre anliggender. Jeg mener følgelig at man bør skille tingene ad. Ikke ved at oprette et kirkeråd (!), men derimod gennem en stadfæstelse af nugældende praksis.

Det vil sige at: Regulering af indre anliggende bør lovfæstes på en måde, så det sikres at der sker en bredest mulig inddragelse af folk og kirke gennem en åben og offentlig debat, høringer, ad hoc udvalg, ekspertudvalg mv., så reguleringer/ændringer af indre forhold ikke lukker sig i et enkelt forum/udvalg. Der er en stor styrke i folkekirkens rummelighed og velordnede anarki med plads til forskellighed, som det er væsentligt at fastholde, så folkekirken bevarer sin bredde.

I forbindelse med indre anliggender bør biskoppernes læreansvar desuden fastholdes, som følge af deres tilsynsembede, udmøntet f.eks. så ændringer af indre anliggender forudsætter at hovedparten af biskopperne tilslutter sig.

c) Valgmetoden

Som allerede tilkendegivet er jeg imod den valgmetode der er foreslået til det, af flertallet foreslåede, fællesudvalg, - som jeg mener, bør erstattes af et økonomiudvalg. Min modstand skyldes dels at de læge udvalgsmedlemmer gennem den foreslåede valgmetode ikke er forankret noget sted i stiftet bortset fra en bopæl, hvilket betyder at man ikke i sin valgperiode har et organ at melde tilbage til. Der kommer med andre ord til at mangle en sammenhæng i strukturen. Dels at den foreslåede valgmetode giver et meget omkostningstungt valg, vel svarende til et bispevalg.

d) Bispekollegiet

Jeg kan ikke støtte forslaget om at biskopperne skal lovfæstes som et egentligt bispekollegium med forretningsorden, formandskab mv. En biskop er valgt i sit eget stift og med den teologiske profil som præger stiftet. Det betyder også at der i forhold til de andre biskopper kan være behov for at den enkelte biskop i konkrete sager indtager et andet standpunkt end flertallet. Dette særpræg begrænses, hvis der etableres et bispekollegie, der kan stemme sig igennem med kvalificeret flertal. Det betyder ikke at biskopperne ikke i fællesskab kan blive enige om konkrete sager eller at ændring af indre anliggender ikke vil forudsætte at hovedparten af biskopperne tilslutter sig, men dét nødvendiggør ikke at der skal etableres et egentligt bispekollegie

e) Bloktilskud

Jeg konstaterer at bloktilskuddet ikke blev realitetsbehandlet i den første beretning fra udvalget, men at det er kommet til mellem første og andenbehandling, i øvrigt uden nogen særlig begrundelse.

Biskop Tine Lindhardt

Fyens Stift · Klingenberg 2 · 5000 Odense C

Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk

www.fyensstift.dk

Fyens Stifts Bispeembede

I den forbindelse skal det nævnes at spørgsmålet senest har været behandlet i 2009, hvor der var en massiv modstand mod forslaget. Jeg undrer mig over, at forslaget nu igen er medtaget i betænkning 1544.

Efter min opfattelse er der ikke ændret væsentligt på forholdene siden 2009, hvorfor det ej heller denne gang vil være hensigtsmæssigt at gennemføre et bloktilskud. Jeg mener derimod at statens støtte til folkekirken bør videreføres uændret som et tilskud primært øremærket til løn og pension til præster og provster. Den ordning tydeliggør det nære forhold mellem stat og kirke som jeg anser for væsentligt at fastholde. Jeg kan her tilslutte mig et mindretals anbefaling, se Betænkningen s. 40, pkt. 2.5.5.2. Man kunne endvidere forestille sig med et bloktilskud, at præstestillinger til de enkelte stifter kom i spil, og hermed at et fællesudvalg (eller økonomiudvalg) ville komme til at beskæftige sig med kirkelige strukturændringer i de enkelte stifter. Det vil jeg ikke anse for hensigtsmæssigt.

f) Driften af den fælles økonomi

Det virker bagvendt, at man i Betænkningen taler om at styrke det demokratiske element så staten bestemmer mindre og folkekirken selv bestemmer mere – og så samtidigt fastholder Kirkeministeriet som sekretariat for så vidt angår sekretariatsbistand til et (fælles)økonomi udvalg. Efter min opfattelse varetages sekretariatsbistanden glimrende af folkekirken selv. Etableringen af de folkekirkelige centre i stifterne og specielt styrkelsen på det økonomiske område i det administrative fællesskab betyder, at denne opgave kan løses af folkekirken selv til formentligt en mindre udgift end anslået i Betænkningen.

Det foreslås derfor, at sekretariatsfunktion til et økonomiudvalg placeres i stiftsregi, således at tendens til centralisme undgås, og den eksisterende afbalancering af magten i Folkekirken bevares.

g) Sammenhængende struktur

Jeg vil gerne tilføje at jeg finder ideen fra Grundtvigsk Forum om et folkekirketæвне interessant. Det kunne også gennemføres med udgangspunkt i stiftsrådene og stifterne.

Jeg savner i øvrigt en nærmere sammenhæng (sammenhængende struktur) mellem stiftsrådene og flertallets forslag om et fællesudvalg, hvilket er én af flere årsager til at jeg i stedet peger på et økonomiudvalg, hvis læge medlemmer er repræsentanter fra hvert stiftsråd.

Endeligt finder jeg det afgørende væsentligt at fastholde folkekirkens lokale forankring og decentrale struktur, - hvilket naturligvis ikke vil hindre det også givende samarbejde på mange niveauer.

Den lokale forankring er med til at fastholde det engagement som er så helt afgørende for folkekirken - med iderigdom, initiativer, ansvar, liv og vækst ud fra de lokale forhold, så udfordringerne imødegås og mulighederne gribes.

Med venlig hilsen

Tine Lindhardt

Biskop Tine Lindhardt

Fyens Stift · Klíngenberg 2 · 5000 Odense C

Tlf: 66 12 30 24 · e-mail: tili@km.dk

www.fyensstift.dk